

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

Odeljenje za štampu

© Savet Evrope, 2021.godine. Ovaj nezvaničan prevod je urađen u okviru projekta "Podrška kosovskim* institucijama u borbi protiv torture, zlostavljanja i degradirajućeg tretmana lica lišenih slobode". Projekat su podržali Vlada Norveške i Savet Evrope. Ovaj prevod ni na koji način ne obavezuje Sud. © Council of Europe, 2021. Unofficial translation made under the Project on "Strengthening Kosovo* Institutions in Fight against Torture, Ill-treatment and Degrading Treatment". The project is funded by Norwegian government and the Council of Europe. This translation does not bind the Court.

© Conseil de l'Europe, 2021. Cette traduction non officielle a été faite dans le cadre de Project "Renforcer les institutions du Kosovo* dans la lutte contre la torture, les mauvais traitements et les autres traitements dégradants". Le projet est financé par le gouvernement norvégien et le Conseil de l'Europe. Cette traduction ne lie pas la Cour.

*Svaku odrednicu prema Kosovu, bilo da se radi o teritoriji, institucijama ili stanovništvu, u ovom tekstu treba razumeti u potpunosti u skladu sa Rezolucijom 1244 Saveta bezbednosti Ujedinjenih nacija i bez prejudiciranja statusa Kosova

*All references to Kosovo, whether the territory, institutions or population, in this text shall be understood in full compliance with United Nations Security Council Resolution 1244 and without prejudice to the status of Kosovo.

* Toute référence au Kosovo mentionnée dans ce texte, qu'elle concerne le territoire, les institutions ou la population, doit se comprendre en plein conformité avec la Résolution 1244 du Conseil de Sécurité de l'Organisation des Nations Unies et sans préjuger du statut du Kosovo.

Tematski pregled–

Maloletni migranti bez pratnje u pritvoru

Jun 2020.

Ovaj informator ne obavezuje Sud i nije iscrpan

Maloletni migranti bez pratnje u pritvoru

Vidi takođe tematske preglede [„Maloletni migranti sa pratnjom u pritvoru“](#) i [„Migranti u pritvoru“](#).

„[V]ažno je imati na umu da je [krajnja osetljivost deteta] odlučujući činilac i... da taj činilac preteže u odnosu na razloge koji se odnose na... status ilegalnog imigranta.“ (Presuda u slučaju [Mubilanzila Mayeka i Kaniki Mitunga protiv Belgije](#), od 12. oktobra 2006, stav 55).

„Deca imaju specifične potrebe koje se, pre svega, odnose na njihov uzrast i činjenicu da nisu nezavisna, ali i na njihov status tražilaca azila. [Evropski] Sud [za ljudska prava] takođe je primetio da Konvencija o pravima deteta podstiče države da preduzmu odgovarajuće mere kako bi osigurale da dete koje traži status izbeglice uživa zaštitu i humanitarnu pomoć, bez obzira da li je to dete samo ili je u pratnji svojih roditelja...“ (Presuda [Abdullahi Elmi i Awevs Abubakar protiv Malte](#), od 22. novembra 2016, stav 103).

Uslovi pritvora

Mubilanzila Mayeka i Kaniki Mitunga protiv Belgije (vidi takođe, dole, u odeljcima pod naslovom „Lišenje slobode” i „Pravo na poštovanje porodičnog života”)

12. oktobar 2006.

U ovom slučaju radilo se o petogodišnjoj devojčici državljanke Konga, koja je putovala sama bez pratnje da bi se pridružila svojoj majci, koja je u Kanadi dobila status izbeglice; ta devojčica je skoro dva meseca držana u pritvoru u blizini aerodroma u Briselu u tranzitnom centru za odrasle kojim upravlja Kancelarija za strance, a potom je bila vraćena u zemlju porekla. Podnosioci predstavke (majka i dete) pritužili su se, pre svega, zbog toga što je pritvor deteta predstavljao nečovečno ili ponižavajuće postupanje.

ESLJP je zaključio da je **bio prekršen član 3. Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda** (zabrana nečovečnog ili ponižavajućeg postupanja) u odnosu na dete pošto je ustanovio da je dete pritvoreno zato što nije bilo humanosti i da je pritvaranje deteta nečovečno postupanje. ESLJP je naročito istakao da je devojčica, koja nije bila u pratnji roditelja, bila dva meseca pritvorena u centru koji je namenjen odraslim licima, bez ikakvog psihološkog savetovanja ili obrazovne pomoći koju bi joj pružilo neko kvalifikovano lice posebno određeno u te svrhe. Način na koji su se starali o njoj takođe je bio nedovoljan da se zadovolje njene potrebe. Osim toga, zbog toga što je devojčica bila veoma mala, kao i usled činjenice da je bila stranac koji ilegalno boravi u stranoj zemlji bez porodične pratnje, devojčica je bila u izuzetno ranjivom položaju. Međutim, nije postojao nikakav konkretan pravni okvir za regulisanje situacije maloletnih stranaca bez pratnje i vlasti, mada su bile dovedene u položaj da spreče ili ublaže situaciju, propustile su da preduzmu odgovarajuće mere i tako ispune svoju obavezu da vode brigu o detetu.

Rahimi protiv Grčke (vidi takođe, dole, u odeljku pod naslovom „Lišenje slobode”)

5. april 2011.

U ovom slučaju radilo se pre svega o uslovima u kojima je jedan maloletnik, migrant iz Avganistana koji je u Grčku ušao ilegalno, držan u pritvorskom centru „Pagani” na ostrvu Lezbos, odakle je potom pušten na slobodu do proterivanja.

ESLJP je stao na stanovište da je **bio prekršen član 3. Konvencije** (zabrana nečovečnog ili ponižavajućeg postupanja) pošto je ustanovio da su, čak i kada se uzme u obzir činjenica da je pritvor trajao svega dva dana, uslovi u kojima je boravio podnosilac predstavke sami po sebi predstavljali ponižavajuće postupanje. ESLJP je, pre svega, istakao da su uslovi pritvora u tom centru, naročito kada je reč o smeštaju, higijeni i infrastrukturi, bili toliko loši i teški da su obesmislili sam sadržaj pojma ljudskog dostojanstva. Štaviše, s obzirom na uzrast i životne okolnosti podnosioca predstavke, on je bio u izuzetno ranjivom položaju, a vlasti nisu uzele u obzir njegovu individualnu situaciju kada je odveden u pritvor.

Mohamad protiv Grčke (vidi takođe, dole, u odeljku pod naslovom „Lišenje slobode”)

11. decembar 2014.

U ovom slučaju se, pre svega, radilo o uslovima pritvora podnosioca predstavke, iračkog državljanina koji je u vreme hapšenja na graničnom prelazu Sufli bio maloletnik bez pratnje i koji je boravio u deportacionom pritvoru. On se pritužio da njegov status maloletnika nije uzet u obzir kada je zadržan na graničnom prelazu Sufli, kao i na uslove pritvora u kojima je boravio.

ESLJP je ustanovio da je **bio prekršen član 3. Konvencije** (zabrana nečovečnog ili ponižavajućeg postupanja) pošto je utvrdio da su uslovi pritvora na graničnom prelazu Sufli bili takvi da su predstavljali nečovečno ili ponižavajuće postupanje. ESLJP je naročito istakao da je podnosilac predstavke držan u pritvoru više od pet meseci u neprihvatljivim životnim uslovima koje je kao takve, između ostalog, opisao i Evropski komitet za sprečavanje mučenja (CPT). ESLJP je takođe zaključio da je **bio prekršen član 13. Konvencije** (pravo na delotvoran pravni lek) **sagledan u vezi sa članom 3. Konvencije** pošto je ustanovio da podnosilac predstavke nije imao na raspolaganju nikakav delotvoran pravni lek na osnovu koga bi mogao da se požali zbog uslova pritvora.

22. novembar 2016.

U ovom slučaju radilo se o osam meseci dugom pritvoru dvojice somalijskih državljana koji su u izbegličkom centru u kasarni u Safiju čekali ishod postupka po zahtevu koji su podneli za azil i, naročito, ishod postupka kojim je trebalo da se utvrdi da li su maloletni. Njih dvojica su se naročito pritužila zbog uslova imigracionog pritvora.

ESLJP je stao na stanovište da je u datom slučaju **bio prekršen član 3.** Konvencije (zabrana nečovečnog ili ponižavajućeg postupanja) pošto je ustanovio da je kumulativno dejstvo uslova na koje su se podnosioci predstavke pritužili, a koji su obuhvatali pretrpanost, nedostatak svetla i ventilacije, odsustvo bilo kakvih organizovanih aktivnosti i napetu, nasilničku atmosferu u trajanju od oko osam meseci predstavljalo ponižavajuće postupanje. Ti uslovi su bili utoliko teži ako se ima na umu ranjiv položaj podnosilaca predstavke kao tražilaca azila i maloletnika. Zaista, za njih nije postojao nikakav mehanizam podrške i već samo to, u kombinaciji sa odsustvom informacija o tome šta će im se dogoditi i koliko će dugo provesti u pritvoru, dodatno je pojačala njihove strahove. Osim toga, u ovom slučaju su podnosioci predstavke, koji su u to vreme imali 16, odnosno 17 godina, upravo zbog tog svog uzrasta bili u još ranjivijem položaju nego bilo koji drugi tražilac azila koji je kao punoletno lice bio u isto vreme pritvoren.

H. A. i drugi protiv Grčke (Predstavka br. 19951/16)

28. februar 2019.

U ovom slučaju se radilo o odvođenju devetorice migranata, maloletnika bez pratnje, u različite policijske stanice u Grčkoj, gde su u pritvoru proveli između 21 i 33 dana. Ti migranti su potom prebačeni u prihvatni centar Dijavata, a nakon toga u posebne objekte za maloletnike. Svi ti podnosioci predstavke pre svega su se pritužili zbog uslova pritvora i zbog toga što nije postojao delotvoran pravni lek pomoću koga bi mogli da se požale na te uslove. Takođe su naveli da su bili smešteni u policijskim ćelijama i da nisu mogli da ulože žalbu kojom bi osporili zakonitost svog pritvora.

ESLJP je stao na stanovište da je u njihovom slučaju **bio prekršen član 3.** Konvencije (zabrana nečovečnog ili ponižavajućeg postupanja) zbog uslova pritvora u policijskim stanicama. ESLJP je naročito ustanovio da su uslovi pritvora kojima su bili izloženi podnosioci predstavke u raznim policijskim stanicama predstavljali ponižavajuće postupanje, i pritom je objasnio da je njihovo pritvaranje u tim prostorijama moglo da pobudi u njima osećaj izolovanosti od spoljnog sveta, što je potencijalno moglo imati negativne posledice po njihovo fizičko i moralno blagostanje. ESLJP je takođe zaključio da životni uslovi u centru „Dijavata“, koji je imao zaštićenu zonu za maloletnike bez pratnje, **nisu bili takvi da su premašili prag težine koji je potreban da bi se aktivirao član 3.** Konvencije. Osim toga, ESLJP je konstatovao da podnosioci predstavke nisu imali na raspolaganju delotvoran pravni lek te se stoga u ovom slučaju radilo o **povredi člana 13.** Konvencije (pravo na delotvoran pravni lek) **sagledanog zajedno sa članom 3.** Konačno, ESLJP je ustanovio da je **bio prekršen član 5. stavovi 1. i 4.** (pravo na slobodu i bezbednost / pravo na hitno sudsko ispitivanje zakonitosti mere pritvora, pošto je, pre svega, utvrdio da se smeštaj podnosilaca predstavke u objektima na graničnim prelazima i u policijskim stanicama može smatrati nezakonitim lišenjem slobode. Osim toga, ESLJP je istakao da su podnosioci predstavke proveli nekoliko nedelja u policijskim stanicama pre nego što je Nacionalna služba za društvenu solidarnost („EKKA“) preporučila da oni budu smešteni u prihvatne centre za maloletnike bez pratnje; kao i da im javni tužilac pri krivičnom sudu, koji je, po zakonu, bio njihov staratelj, nije omogućio da stupe u kontakt s nekim advokatom i nije u njihovo ime uložio žalbu za obustavu pritvora u policijskim stanicama kako bi se ubrzalo njihovo prebacivanje u odgovarajuće objekte.

Sh. D. i drugi protiv Grčke, Austrije, Hrvatske, Mađarske, Severne Makedonije, Srbije i Slovenije (Predstavka br. 14165/16)

13. jun 2019.

U ovom slučaju radilo se o uslovima života petorice maloletnih migranata koji su putovali bez pratnje iz Avganistana i ušli u Grčku 2016. kao maloletni migranti bez pratnje; tada su imali između 14 i 17 godina. Konkretnije, dvojica među njima pritužila su se zbog

uslova života u policijskim stanicama u Polikastru i Filijati, gde su boravili u „zaštitnom pritvoru“, dok su se četvorica požalila na životne uslove u izbegličkom kampu „Idomeni“. Trojica podnosilaca predstavke takođe su tvrdila da je to što su odvedeni u zaštitni pritvor u policijskim stanicama u Polikastru, Filijati i Agios Stefanosu predstavljalo nezakonito lišenje slobode.

ESLJP je pritužbe protiv Austrije, Hrvatske, Mađarske, Severne Makedonije, Srbije i Slovenije proglasio **neprihvatljivima** kao očigledno neosnovane. Dalje je ustanovio da je Grčka **prekršila član 3.** Konvencije (zabrana nečovečnog ili ponižavajućeg postupanja). Pre svega, ESLJP je ustanovio da su uslovi pritvora trojice podnosilaca predstavke u raznim policijskim stanicama predstavljali ponižavajuće postupanje konstatujući da je to što su oni bili pritvoreni na tim mestima moralo da pobudi u njima osećaj izolovanosti od spoljnog sveta, što je potencijalno moglo negativno da se odrazi na njihovo fizičko i mentalno blagostanje. Drugo, ESLJP je konstatovao da vlasti nisu učinile sve što se razumno moglo očekivati da učine kako bi ispunile obavezu da se staraju i pruže zaštitu podnosiocima predstavke koji su više od mesec dana živeli u izbegličkom kampu „Idomeni“ u okruženju koje nije bilo primereno adolescentima. Tu obavezu je grčka država imala u odnosu na lica koja su posebno osetljiva zbog svog uzrasta. ESLJP je takođe zaključio da je Grčka **prekršila član 5. stav 1.** Konvencije (pravo na slobodu i bezbednost) u odnosu na trojicu podnosilaca predstavke jer je utvrdio da je njihovo držanje u pritvoru u policijskim stanicama predstavljalo lišenje slobode zato što im grčka država nije objasnila zbog čega su ih vlasti uopšte smestile u policijske stanice – i to u ponižavajućim uslovima pritvora – a ne u nekom alternativnom prevremenom smeštaju. Prema tome, pritvor tih podnosilaca predstavke nije bio zakonit.

Moustahi protiv Francuske

25. jun 2020. (presuda veća)¹

U ovom slučaju radilo se o uslovima u kojima su dva deteta sa Komorskih Ostrva koja su privedena kada su nezakonito stupila na francusku teritoriju u Majotu boravila u administrativnom pritvoru zajedno sa odraslima i proizvoljno dovedena u vezu sa jednim od tih odraslih lica u administrativne svrhe, a potom hitno vraćena na Komorska Ostrva bez pomnog i individualnog razmatranja njihovog položaja. Oba deteta su se takođe pritužila da su nezakonito i neopravdano bila lišena slobode. Oba deteta i njihov otac su se pritužili i na to što su francuske vlasti odbile da decu povere na staranje njihovom ocu i odlučile da ih same smeste u administrativni pritvor i što im nisu dozvolile kontakt sa ocem za vreme boravka u pritvoru.

ESLJP je stao na stanovište da je **bio prekršen član 3.** Konvencije (zabrana nečovečnog ili ponižavajućeg postupanja) u odnosu na oba deteta koja su podnosioci predstavke zbog uslova pritvora i zbog uslova pod kojima su vraćena na Komorska Ostrva. Posmatrajući ta dva deteta kao maloletnike bez pratnje ESLJP je ustanovio da su ona potpuno proizvoljno dovedena u vezu s jednim od migranata koji je bio s njima na istom brodu i koji je navodno izjavio da ih on prati. ESLJP je bio naročito ubeđen da cilj te formalnosti nije bio da se sačuvaju najbolji interesi dece nego da se osigura da se ona brzo vrate na Komorska Ostrva. Takođe je konstatovao da su uslovi u kojima su dva deteta boravila u pritvoru bili isti kao i uslovi u kojima su boravila odrasla lica koja su lišena slobode u isto vreme kada i oni. S obzirom na uzrast dece (koja su u to vreme imala pet godina, odnosno tri godine), kao i na činjenicu da su ona bila prepuštena sama sebi, ESLJP je zaključio da je pritvor mogao samo da im nanese stres i izazove osećaj anksioznosti s posebno traumatičnim posledicama po njihovo mentalno stanje. U ovom konkretnom slučaju ESLJP je stao na stanovište da vlasti nisu obezbedile da se s decom postupa na način koji je kompatibilan sa odredbama Konvencije i ustanovio je da je to postupanje prevazišlo prag ozbiljnosti koji je potreban da bi se aktivirao član 3. ESLJP je takođe zaključio da je u ovom slučaju **bio prekršen član 5. stav 1.** (pravo na slobodu i bezbednost), **član 5. stav 4.** (pravo na brzo sudsko ispitivanje zakonitosti pritvora), **član 8.** (pravo na poštovanje privatnog i porodičnog života) i **član 4. Protokola br. 4.** uz Konvenciju (zabrana grupnog proterivanja stranaca) u odnosu na decu podnosiocima predstavke. ESLJP je takođe zaključio da je **bio prekršen član 13.** (pravo na delotvoran pravni lek) u

¹ Ova presuda će biti pravnosnažna pod okolnostima utvrđenim u članu 44. stav 2. (pravnosnažne presude) [Evropske konvencije](#) za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda.

vezi sa članom 8, kao i da je **bio prekršen član 13. u vezi sa članom 4. Protokola br. 4.**

zbog toga što nije postojao delotvoran pravni lek na koji je bilo moguće pozvati se kako bi se osporila deportacija dece. Konačno, ESLJP je stao na stanovište da **nije bio povređen član 13. u vezi sa članom 3.** kada je reč o pritužbi da podnosioci nisu imali na raspolaganju delotvorne pravne lekove protiv uslova deportacije.

Lišenje slobode i osporavanje zakonitosti pritvora

Mubilanzila Mayeka i Kaniki Mitunga protiv Belgije (vidi takođe, gore, u odeljku pod naslovom „Uslovi pritvora”, kao i, dole, u odeljku pod naslovom „Pravo na poštovanje porodičnog života”) 12. oktobar 2006.

U ovom slučaju radilo se o petogodišnjoj kongoanskoj devojčici koja je putovala sama bez pratnje da bi se pridružila svojoj majci, koja je u Kanadi dobila status izbeglice; devojčica je zadržana skoro dva meseca u pritvoru u blizini aerodroma u Briselu u tranzitnom centru za odrasle kojim upravlja Belgijska kancelarija za strance.

ESLJP je zaključio da je u tom slučaju **bio prekršen član 5. stav 1.** (pravo na slobodu i bezbednost) u odnosu na maloletnu podnositeljku predstavke pošto je ustanovio da belgijski pravni sistem u to vreme i na način na koji je funkcionisao u datom predmetu nije u dovoljnoj meri zaštitio pravo podnositeljke predstavke na slobodu. ESLJP je naročito istakao da je dete bilo držano u pritvoru u zatvorenom centru koji je namenjen za smeštaj stranih ilegalnih migranata i to u istim uslovima u kakvima su u njemu boravila odrasla lica. Ti uslovi nisu bili prilagođeni za položaj izuzetne ranjivosti u kome se devojčica našla usled svog statusa maloletne strankinje bez pratnje. ESLJP je takođe zaključio da je **bio prekršen član 5. stav 4.** (pravo na hitno sudsko ispitivanje zakonitosti pritvora) pošto je ustanovio da pozitivan ishod rešenja o žalbi koju je devojčica podnela protiv svog pritvora nije doneo nikakvu konkretnu korist. U tom smislu, ESLJP je naročito istakao da su belgijske vlasti svoju odluku o datumu deportacije deteta donele jedan dan nakon što je ona uložila žalbu *chambre du conseil* tražeći da bude puštena na slobodu iz pritvora, što znači čak i pre nego što je *chambre du conseil* odlučivao o toj žalbi. To znači da vlasti ni u jednoj fazi nisu nastojale da preispitaju situaciju. Štaviše, odluka o deportaciji je sprovedena uprkos činjenici da u tom trenutku još nije istekao rok od 24 sata za podnošenje žalbe javnog tužioca, tokom kojeg se rešenje obustavlja od izvršenja.

Bubullima protiv Grčke

28. oktobar 2010.

Prvi podnosilac predstavke, maloletni državljani Albanije, živeo je u Grčkoj sa svojim stricem, koji je imao roditeljska prava prema njemu. Uhapsila ga je policija za imigrante, koja je pokrenula postupak deportacije uz obrazloženje da nije imao valjanu dozvolu boravka. Potom je privremeno stavljen pod starateljstvo, a potom, kada je doneta odluka o deportaciji, bio je odveden u pritvor da bi se sprečila mogućnost da pobjegne. On je tvrdio da grčki sudovi nisu hitno odlučivali o njegovoj molbi za puštanje na slobodu i da nije imao na raspolaganju nijedan pravni lek pomoću koga bi mogao da ospori zakonitost svog pritvora.

ESLJP je stao na stanovište da je u datom slučaju **bio prekršen član 5. stav 4.** Konvencije (pravo na hitno sudsko ispitivanje zakonitosti) u odnosu na prvog podnosioca predstavke pošto je utvrdio da pravni lekovi na koje je taj podnosilac predstavke mogao da se pozove na osnovu unutrašnjeg prava nisu ispunjavali zahteve te odredbe, naročito zahtev koji se odnosi na „hitnost”.

Rahimi protiv Grčke (vidi takođe, gore, u odeljku pod naslovom „Uslovi pritvora”)

5. april 2011.

U ovom slučaju radilo se o pritvoru stranog maloletnika bez pratnje u centru za pritvor odraslih. Podnosilac predstavke je, pre svega, tvrdio da nije bio obavešten o razlozima za hapšenje, niti o bilo kakvim pravnim lekovima na koje bi s tim u vezi mogao da se pozove.

ESLJP je stao na stanovište da je **bio prekršen član 5. stav 1.** Konvencije (pravo na slobodu i bezbednost) pošto je ustanovio da pritvor podnosioca predstavke nije bio zakonit. ESLJP je, pre svega, konstatovao da je pritvor podnosioca predstavke bio zasnovan na zakonu i

da je cilj tog pritvora bio da se osigura da će biti deportovan. Osim toga, u načelu, za dužinu tog pritvora, koji je trajao dva dana, ne može se reći da je nerazumna ako se ima u vidu nastojanje da se ostvari navedeni cilj. Međutim, grčke vlasti uopšte nisu vodile računa o najboljim interesima podnosioca predstavke kao maloletnika, niti o činjenici da je on maloletnik bez pratnje. Osim toga, vlasti nisu ispitale da li je uopšte bilo neophodno da se prema njemu primeni ta krajnja mera i da on bude smešten u pritvorski centar, ili je možda postojala neka manje drastična mera koja bi bila dovoljna da se osigura njegova deportacija. Ti činioци takođe izazivaju sumnju u dobre namere vlasti kada je reč o izvršenju mere pritvora. Osim toga, ESLJP je ustanovio da je **bio prekršen član 5. stav 4.** Konvencije (pravo na hitno sudsko ispitivanje zakonitosti pritvora). U tom smislu je ESLJP konstatovao, pre svega, to da podnosilac predstavke u stvarnosti nije mogao da stupi u kontakt sa advokatom. Osim toga, informativna brošura u kojoj su naznačeni neki dostupni pravni lekovi bila je napisana na jeziku koji on nije mogao da razume, iako je razgovor sa njim obavljen na njegovom maternjem jeziku. Podnosilac predstavke je takođe registrovan kao maloletnik u pratnji punoletnog lica iako on nije imao nikakvog staratelja koji bi mogao da postupa kao njegov pravni zastupnik. Sa svih tih razloga, čak i ako bi se pretpostavilo da su ti pravni lekovi bili delotvorni u praksi, ESLJP nije mogao da vidi na koji je način podnosilac predstavke mogao da ih primeni.

Vidi takođe Presudu u predmetu **Housein protiv Grčke**, od 24. oktobra 2013. godine.

Mohamad protiv Grčke (vidi takođe, gore, u odeljku pod naslovom „Uslovi pritvora“)

11. decembar 2014.

U ovom slučaju naročito se radilo o zakonitosti pritvora podnosioca predstavke, iračkog državljanina koji je u vreme hapšenja bio maloletnik bez pratnje; lišen je slobode na graničnom prelazu Sufli i boravio je u pritvoru do deportacije.

ESLJP je stao na stanovište da je **bio prekršen član 5. stav 1.** Konvencije (pravo na slobodu i bezbednost) pošto je podnosilac predstavke uhapšen i držan u pritvoru uprkos tome što je u to vreme bio u statusu maloletnika bez pratnje, a potom, kada je navršio uzrast punoletstva, vlasti su mu taj pritvor produžile, a da pritom nisu preduzele nijedan korak u pogledu njegove deportacije.

Abdullahi Elmi i Awevs Abubakar protiv Malte (vidi takođe, gore, u odeljku pod naslovom „Uslovi pritvora“)

22. novembar 2016.

Oba podnosioca predstavke tvrdila su da je njihov pritvor u centru u kasarni Safi u trajanju od osam meseci bio proizvoljan i nezakonit i da nisu imali na raspolaganju nijedan pravni lek kojim bi mogli da ospore zakonitost tog pritvora.

ESLJP je ustanovio da je **povređen član 5. stav 1.** Konvencije (pravo na slobodu i bezbednost), naročito ističući da su podnosioci predstavke bili maloletni i da je njihov pritvor, i to u neadekvatnim uslovima, bio veoma dug. ESLJP je takođe stao na stanovište da je **bio prekršen član 5. stav 4.** Konvencije (pravo na hitno sudsko ispitivanje zakonitosti pritvora) jer podnosioci predstavke nisu imali na raspolaganju delotvoran pravni lek na osnovu koga bi mogli da ospore zakonitost svog pritvora.

H. A. i drugi protiv Grčke (Predstavka br. 19951/16)

28. februar 2019.

Vidi, gore, u odeljku pod naslovom „Uslovi pritvora“.

Sh. D. i drugi protiv Grčke, Austrije, Hrvatske, Mađarske, Severne Makedonije, Srbije i Slovenije (Predstavka br. 14165/16)

13. jun 2019.

Vidi, gore, u odeljku pod naslovom „Uslovi pritvora“.

Moustahi protiv Francuske

25. jun 2020. (presuda veća²)

Pravo na poštovanje porodičnog života

Mubilanzila Mayeka i Kaniki Mitunga protiv Belgije (vidi takođe, gore, u odeljcima pod naslovom „Uslovi pritvora“ i „Lišenje slobode“)
12. oktobar 2006.

U ovom slučaju radilo se o petogodišnjoj kongoanskoj devojčici koja je putovala bez pratnje kako bi se pridružila svojoj majci, koja je u Kanadi dobila status izbeglice; Devojčica je držana skoro dva meseca u pritvoru u blizini aerodroma u Briselu u tranzitnom centru za odrasle kojim upravlja Belgijska kancelarija za strance, a potom je bila vraćena u zemlju porekla. Podnosioci predstavke (majka i dete) istakli su, pre svega, da je pritvor deteta predstavljao nesrazmerno mešanje u njihovo pravo na poštovanje porodičnog života.

ESLJP je ustanovio da je u datom slučaju **bio prekršen član 8.** Konvencije (pravo na poštovanje privatnog i porodičnog života) u odnosu na dete i njegovu majku kada je devojčica odvedena u pritvor i držana u pritvoru. ESLJP je pre svega istakao da je jedna od posledica pritvora devojčice bilo to što je ona odvojena od svog ujaka (sa kojim je stigla na aerodrom u Briselu) usled čega je postala maloletno strano dete bez pratnje, kategorija koja je u to vreme u belgijskom pravu predstavljala pravnu prazninu. Pritvor je znatno odložio njeno ponovno spajanje sa majkom. Osim toga, ESLJP je konstatovao da su, umesto da pomognu devojčici da se ponovo spoji s majkom, belgijske vlasti svojim postupcima to spajanje ometale. Pošto su od samog početka bile obaveštene da se majka deteta nalazi u Kanadi, trebalo je da se belgijske vlasti detaljno raspitaju kod kanadskih vlasti kako bi razjasnile situaciju i omogućile što skoriji ponovni susret i spajanje majke i kćerke. Konačno, ESLJP je ustanovio da, budući da nije postojala opasnost da dete nastoji da izbegne nadzor belgijskih vlasti, njen pritvor u zatvorenom centru za odrasle nije poslužio nikakvoj svrsi, kao i da su mogle biti preduzete druge mere koje bi bile u većoj meri podsticajne za viši interes deteta. Osim toga, budući da je devojčica bila maloletno lice bez pratnje, Belgija je imala obavezu da potpomogne ponovno spajanje te porodice. ESLJP je sa svih tih razloga zaključio da je došlo do nesrazmernog mešanja u pravo podnositeljki predstavke na poštovanje njihovog porodičnog života. Osim toga, ESLJP je u ovom slučaju ustanovio i **povredu člana 8.** Konvencije u odnosu na dete i njenu majku zbog toga što je dete prvo deportovano u zemlju porekla.

Moustahi protiv Francuske

25. jun 2020. (Presuda Veća³)

Vidi, gore, u odeljku pod naslovom „Uslovi pritvora“.

Tekstovi i dokumenti

Vidi pre svega:

- **Handbook on European law relating to asylum, borders and immigration** (Priručnik o evropskom pravu u vezi sa azilom, granicama i imigracijom), Agencija Evropske unije za osnovna prava / Evropski sud za ljudska prava, 2013.
- Komesar Saveta Evrope za ljudska prava, **web-stranica** o temi „Migracije“.
- Specijalni predstavnik generalnog sekretara Saveta Evrope za migrancije i izbeglice – **web-stranica**

² Ova presuda će postati pravnosnažna pod uslovima utvrđenim u članu 44. stav 2. Konvencije.

³ Ova presuda će postati pravnosnažna pod uslovima utvrđenim u članu 44. stav 2. Konvencije.

Kontakt za medije:

Tel.: +33 (0)3 90 214 208
